

да изкара отъ единъ кактусъ плодове, които по ароматъ и вкусъ съ перничели съ портокалитъ. По същия начинъ той получилъ картофи на корена и по стеблото на едно растение, наречено томата. Той създадъл дюля съ аромата на ананасъ и пр. Но азъ ще оставя Бербанка на страна и ще се върна пакъ въ древния Египетъ.

„Коренътъ“ е единъ. Този „коренъ“ е най-простиятъ и най-обикновениятъ фактъ: — ежегодното прииждане на рѣката.

Първиятъ „плодъ“, който израсва отъ този „коренъ“ е плодородната тина, която рѣката донася.

Причината на това необикновено плодородие, което дава тази тина, трѣбва, разбира се, да се обясни. За да разберемъ това плодородие, което носи тинята на Ниль, трѣбва да узнаемъ, отъ какви материали се състои самата тина. Това пъкъ ще ни посочи, отъ кой мѣста рѣката Ниль носи тинята си и кѫде валятъ дъждовете, отъ които рѣката приижда.

Да защо и какъ изъ този „коренъ“ сж израсли такива „плодове“, каквито сж фараонитъ и жрецитъ? На пръвъ погледъ не се вижда никаква връзка между рѣката и жрецитъ.

А къмъ поменатитъ „плодове“ на този общъ „коренъ“ трѣбва да прибавимъ и други, — разцвѣта на астрономията и геометрията.

Ниль е биль творецъ на държавното устройство въ Египетъ и на съзнанието у египтяните.

Защо въ Египетъ е имало жреци и фараони? Защо сж били развити астрономията и геометрията?

За да си отговоримъ правилно на тѣзи въпроси, трѣбва да се постараемъ да си представимъ, колкото се може по-ясно древния еги-

птянинъ и неговия животъ, обстановката при която е живѣлъ, знанията му, грижитъ и желанията му.

Щомъ Ниль е тайнственъ богъ за египтянина, отъ който зависи цѣлиятъ му животъ, то лесно можемъ да си представимъ, съ каква вѣра, съ какъвъ страхъ и съ каква надежда сж гледали египтяните на своите жреци. Тѣ сж били хората, които сж се намирали въ постоянно общение съ боговете.

Жрецитъ сжко не знаяли, отде иде Ниль; не знаяли и причините за прииждането на рѣката. Но, понеже били свободни отъ всѣкакви дневни грижи, тѣ четѣли и гадаели волята на рѣката — богъ по звездите на небето. На това небе древниятъ египтянинъ намиралъ всичко: мѣрълъ времето отъ изгрѣва на слънцето до залѣза; времето отъ едно пълнолуние до друго; времето, когато трѣбва да се появи или да изчезне едно съзвездие или друго. Но на това небе древниятъ египтянинъ намиралъ и друго: въ съчетанието на различните звезди той търсѣлъ, гадаялъ, виждалъ сѫдбата на цѣлата вселена, на нашата земя, на щастието или нещастието на своя народъ или пъкъ на отдѣлните хора.

Жрецитъ прекарвали по цѣла нощ на открито, за да наблюдаватъ звездите.

Съвсемъ ясно е тогава, защо жрецитъ сж имали такова голѣмо обаяние и такава голѣма властъ надъ цѣлия народъ. Става ни много ясна и много понятна и дѣлбоката вѣра на народа въ жрецитъ, както и страхътъ му отъ тѣхъ. Отъ това си обясняваме друго, — на що се дължи разцвѣтътъ на астрономическите знания.

На народа, който гледалъ всѣки